

Valdis Kudiņš, Latvijas Lauku forums

***VRG sadarbība ar pašvaldībām vietējo attīstības
stratēģiju izstrādes un ieviešanas procesos***

**“Rakari”, Salacgrīvas novads
21.-22.novembris, 2013.gads**

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Sabiedrības virzītas vietējā attīstības jeb LEADER pieejas principi:

- **Teritorija** – viendabīga, pietiekama “kritiskā masa” un interese īstenot pārmaiņas, un reaģēt uz vajadzībām;
- **Partnerība** – līdzdalība un līdzatbildība plānojot un īstenojot plānus, atsevišķu interešu nedominance, vietējo zināšanu un resursu sinerģija;
- **Integrēta pārnozariska stratēģija** – mērķtiecīga, būvēta uz stiprajām pusēm, stiprina sadarbību starp institūcijām, nozarēm u.tml.;
- **Inovācija** – jauni veidi darbībai;
- **Sadarbība un tīklošanās** – mācīšanās un pozīciju stiprināšana dažādos līmeņos.

LEADER evolūcija Latvijā

	2004-2006	2007-2013	2014-2020
Teritorijas	5 (10) – 65 tkst.iedz. <i>ārpus pilsētām virs 15 tkst.</i>	5 – 65 tkst.iedz. <i>ārpus pilsētām virs 15 tkst.</i>	10 – 65 tkst.iedz. <i>? ārpus pilsētām virs 15 tkst.</i>
Finansējums	2.1 milj. LVL (ELVGF)	24.7 milj. LVL (ELFLA) 11.72 milj. LVL (EZF)	45 milj. LVL (ELFLA) ~10 milj. LVL (EJZF) ? ERAF ? ESF
%		2.9 % (ELFLA) 6% ES / 9% (EZF)	5 % (ELFLA)
Projekti	432	2 802 + 419 = 3 221	
Max.fin.	5 000 LVL	20 000 LVL (130 000 LVL)	70 000 EUR (50 000 EUR)
Atbalsts	100%	Pēc saņēmēja (65 – 100%)	Pēc būtības: sab. labums – 90% kopdarbība – 80% priv. labums – 70%
Saņēmēji	NVO	NVO, pašvaldības, komersanti	NVO, pašvaldības (izņ.attīst.centrus), citas jurid. un fiziskas persona

LEADER pieejas nacionālais mērķis:

2004-2006	2007-2013	2014-2020
<p>Vietējā līmenī attīstīt kapacitātes un efektīvas pārvaldes spējas, lai nodrošinātu LEADER+ veida pieejas izveidošanu vietējā līmeņa un kopienas attīstībai</p>	<p>Mērķis (ELFLA) veicināt LEADER pieejas izmantošanu lauku attīstības nodrošināšanā, veicinot VRG darbību, uzlabojot lauku attīstības līdzekļu administrēšanu un mobilizējot laukos esošo attīstības potenciālu.</p>	<p>Sniegt atbalstu lauku kopienu <u>ilgtspēju veicinošām</u> iniciatīvām, kas ir saskaņotas ar LAP 2014–2020 un iekļautas VRG izstrādātajās vietējās attīstības stratēģijās, tādējādi nostiprinot <u>LEADER pieeju</u>, kas uzlabo <u>sociālo un <u>cilvēkkapitālu</u> laukos</u>, kā arī veido labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju apmeklēšanai.</p> <p>Sekmēt tādu <u>pārvaldības mehānismu</u> attīstību vietējā līmenī, kas balstīti uz iekļaujošiem vienlīdzīgas partnerības principiem un rada <u>pievienoto vērtību</u> teritorijas un vietējās sabiedrības potenciālam.</p> <p>Veicināt <u>starpsektorālu sadarbību</u> vietējās attīstības potenciāla un resursu ilgtspējīgai izmantošanai.</p>
	<p>Mērķis (EZF) Ilgtspējīgi attīstīt un uzlabot dzīves kvalitāti ar zivsaimniecību saistītajos reģionos, veicināt reģiona nodarbinātības, konkurētspējas, dzimumu līdztiesības attīstību, kā arī inovāciju ieviešanu un sadarbību.</p>	<p>Palielināt nodarbinātību un teritoriālo kohēziju zivsaimniecībai nozīmīgajās teritorijās.</p> <p><u>Uzdevumi:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- pievienotās vērtības veidošana, darbvietu radīšana un inovācijas veicināšana visos zvejas un akvakultūras produktu piegādes ķēdes posmos;- darbību dažādošanas atbalstīšana zivsaimniecībā un ārpus tās, mūžizglītības un darbvietu radīšanas veicināšana zivsaimniecības reģionos;- zivsaimniecības reģionu vides resursu vairošana un izmantošana, arī klimata pārmaiņu seku mazināšanas darbības;- sociālās labklājības un kultūras mantojuma, tostarp zvejas, akvakultūras un jūras kultūras mantojuma, veicināšana zivsaimniecības reģionos;- zivsaimniecības kopienu nozīmes stiprināšana vietējā attīstībā un vietējo zivsaimniecības resursu pārvaldība.

LAP 2014-2020 Pasākumi:

- **Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas** (~30%)
- **Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas** (~30%)
- **Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība** (~15%)
- VRG darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritorijas aktivizēšana (~25%)

Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas:

Indikatīvās aktivitātes:

- Atbalsts mikro un mazai uzņēmējdarbībai, t.sk. mājražošanai un mājamatniecībai
- Pakalpojumu pieejamība
- Īsās piegādes ķēdes, sadarbība
- Elastīgās darba formas izveidošana
- Dažādas apmācības, piem., jaunas tehnoloģijas, mārketingi (+praktiskās apmācības, pieredzes apmaiņa saimniecībās)
- Zemnieku/ražotāju tirdziņi (kopdarbības projekti)
- Atbalsts vietējo zīmolu veidošanai

Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas:

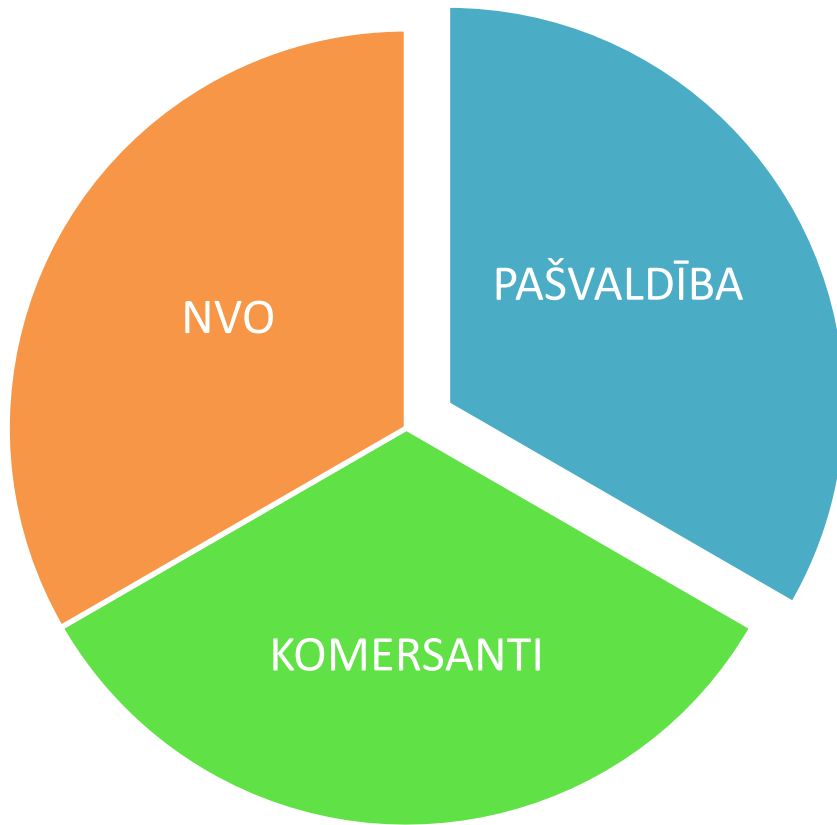
Indikatīvās aktivitātes:

- Kvalitatīvas dzīves telpas radīšana (piem., brīvais laiks, kultūra, sports)
- Dabas un kultūras objektu sakārtošana
- Maza apmēra infrastruktūra
- Sociālās vides uzlabošana
- Tradīciju saglabāšana
- Kompleksi/integrēti piedāvājumi teritorijas pievilcības veicināšanai un lauku tūrisma attīstībai

Process:

- 2-pakāpju **atlase**:
 - VRG;
 - vietējās attīstības stratēģijas (VAS), kuras izvērtē VAS vērtēšanas komisija.
- VAS – fokusētākas!!!
- VAS izstrādē un ieviešanā aktīvi tiek **iesaistīti** VRG darbības teritorijas **iedzīvotāji**.
- VAS īsteno ar **projektu** un **programmu** palīdzību;
- VRG sludina **projektu konkursus**. Iniciatīvām, kuru uzsākšanai ir nepieciešams papildus aktivizējošais darbs, var tikt piemērota **nepārtrauktā projektu iesniegumu pieņemšana**.

PARTNERĪBA

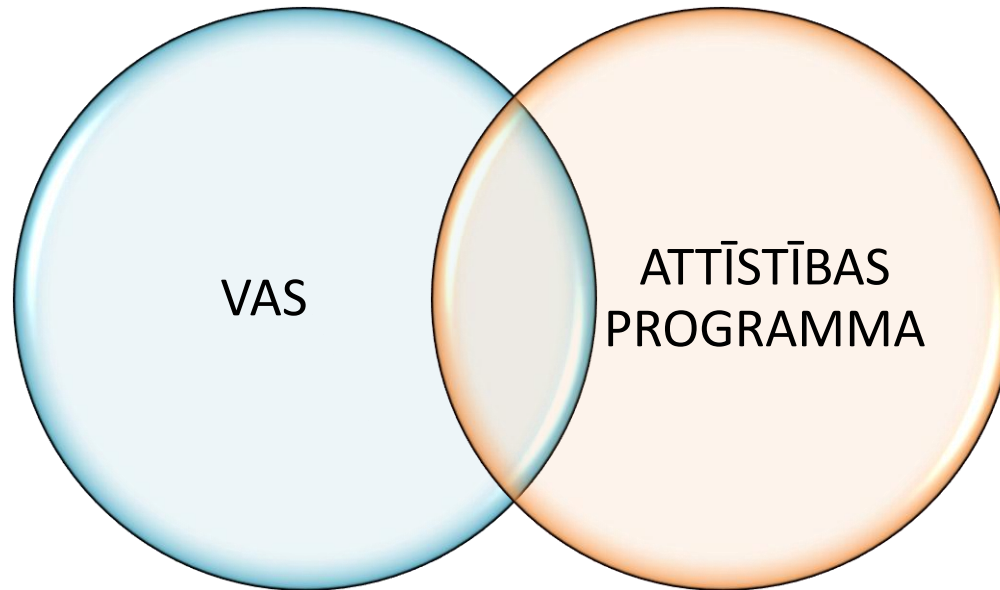
? Pašvaldības kapacitāte un zināšanas;

? Pašvaldības dominēšana;

? Partnerība kā mehānisms pašvaldības darba atbalstam

? Partnerības pievienotā vērtība teritorijai

VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

- ? Attīstības programma – plāns, kas parāda, kur pašvaldība investēs resursus;
- ? VAS – plāns, kas parāda, kur pašvaldībai, NVO, uzņēmējiem jāinvestē;
- ? Sabiedrības līdzdalības procesu kvalitāte;
- ? 1 VAS = 1 attīstības programma;
- ? VAS iezīmēta daļa attīstības programmā;
- ? VAS – fokusētāks aktivitāšu kopums ar dažām prioritātēm;
- ? VAS – izaicinājums kompleksiem risinājumiem (*īsteno stratēģiju vai projektus?*);
- ? ...

Paldies par uzmanību!

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Eiropas Sociālā fonda projekts

„Publisko pakalpojumu pieejamības un kvalitātes sekmēšana veicinot kvalitatīvu attīstības plānošanu Rīgas plānošanas reģionā”

(vienošanās Nr. 1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/037/23)

*85% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību
un 15% finansē Latvijas valsts. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.*